

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗΑ

ΒΓΗΚΑΜΕ ἐπάνω εἰς τὴν ῥάγη τοῦ βουνοῦ.

Ο ἥλιος ἐφλόγιζε ἀκίμη τὰ κατάξερα πλευρά, μὰ κάτω εἰς τὴς βερματιᾶς ἐπλάκωναν τῆς νύκτας ἢ σκι- αῖς, ὡσάν μεγάλα μαῦρα σύννεφα

Τὸ χωρὶο γυρμένο σὲ μιὰ ῥαχοῦλα, εἰς τὴν τελευταία τοῦ βου- νοῦ ποδιά, ἐφαίνετο ἀκέρηο, δόλοχάθαρο, σὰν ἔνα πρᾶμα μὲ ψυχή, ποῦ ἦθελε νὰ σους μιλήσῃ. Ἐχουν καμμιὰ φορὰ καὶ τ' ἄψυχα ψυχή, καὶ τοῦ βουνοῦ ἢ πέτραις, οἱ τοῖχοι τοῦ παληροῦ σπητιοῦ καὶ τὰ καμπαναρεῖα τῆς ἐκκλησιᾶς ἔχφρασι ἀνθρωπινὴ καὶ μυστικὴ λαλιά.

Χο μένα μέσ' ἃ τὰ καταπράσινα κλαδιὰ ἐπρόβαλλαν τὰ ἔμ- μορφα σπητάκια καὶ γύρω γύρω τοῦ χωριοῦ ἢ λεύκαις ἢ πανύ- ψηλαις, ποῦ ἀπλωναν ἀγκάλαις καταπράσιναις, σὰν νὰ ἔθεται νὰ προσφυλάξουν τὸ χωρὶο ἀπ' τὸ λιοπύρι τοῦ βουνοῦ.

Ἐκεῖ ἃ τὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, ποῦ μέσα ἃ τὰ πλατάνια γά- νεται ἢ μάννα τοῦ νεροῦ, ἢ λυγεραῖς Σαρακατσάνισσαις μὲ τὰ 'ψηλὰ καὶ ἔμμορφα κορμοὶ ἐθγῆκαν ν' ἀγναντέψουν τὴν περπα- τησία τὴ δύσκολη, ποῦ ἔχαναν τὰ μουλάρια μας ἐπάνω ἃ τὰ κατσάραχα.

Τ' ἀπόσπασμα ἐπήγαινε μπροστά καὶ πίσω ὁ Μῆτσος ὁ λο- γίκας μὲ τὴν κάπα του ἐθάδιες κοντὰ εἰς τὰ μουλάρια τραγου- δῶντας.

Τὸ μονοπάτι ἔπειρον τὰ πλάγια τοῦ βουνοῦ κορδελιαστό, κου- ραστικό, ἀνάντιο.

Δεντρὶ καὶ θάμνος καὶ κλαρὶ κανένα. "Ολα κατάξερα. Κι' ἀ- πάνω δύο κορφαῖς γυμναῖς καὶ μαδημέναις

Μὰ κάτω!" Ω τὸν ὡραῖο κάμπο τῆς Ἀγιᾶς μὲ τὴς χλωραῖς, γλωραῖς μουρηαῖς καὶ τὰ 'ψηλὰ τὰ κυπαρίσσα, τῆς λεύκαις, τὰ πλατάνια, τῆς συκαῖς. Μία στενὴ λωρίδα γῆς, ἀνάμεσα Κισσάθου καὶ Μαυρεθονιοῦ, γεμάτη ἔμμορφιὰ καὶ πρασινάδα.

Περιέκανθι γρασίδια ἀπὸ 'κεῖ κι' δλόλευκα γωριὰ παντοῦ ἐπλού-

μιζαν τοῦ κάμπου τὸ πρασινωπὸ ὡς τὰ βουνὰ τῆς Ζαγορᾶς μὲ τὴς πολλαῖς τῆς καστανιαις καὶ τ' ἄγριαι βουμάνιαι.

Κι' ὅσῳ ἐπέρναμε τὰ πλάγια τόσῳ ἔξανοι γε ὁ κάμπος κ' ἐπρόβαλλε 'ς τὴν ἄκρη ὁ γιαλὸς γαλάζιος, γησυχός, ἀπέραντος. Ἡ Σκόπελος κ' ἡ Σκιάθος ἔγερναν δειλὰ δειλά, πίσω ἀπὸ τοῦ Πηλίου τὰ βουνὰ κι' ὁ ἥλιος ἐγρύσωνε τὸν οὐρανὸ κ' ἔλουε τῆς κορυφαῖς των.

"Οταν ἐγγίκκημε 'ς τὴν κορυφήν, ἄλλαις κορυφαῖς τοῦ ἴδιου τοῦ βουνοῦ ἐπροβάλλαν, 'Ψηλότερη ἡ μία ἀπ' τὴν ἄλλη "Ετοι καμμιὰ φορὰ καὶ 'ς τῇ ζωῇ βγαίνουν κακινούργιοι πόθοι ἀπάνω 'ς τοὺς παληροὺς καὶ κάνουν νὰ τρέψῃ τὴν ψυχὴν ὡς που νὰ ἀποστάσῃ!

"Ο Κίσσαβος ἐλόκληρος ἀπλώνουνταν τώρα μπροστά μας κ' ἐσώρειχζε τ' ἀπέραντο βουνό τῆς λαγκαδιαις 'ς τῆς λαγκαδιαις καὶ τῆς κοντοραχούλαις ἔως ἀπάνω εἰς τοῦ προφήτη Ήλίᾳ τὴν κορυφήν, ποῦ ἀντικρύζει τὸ Γέρο-Ολυμπο.

Τὰ ἔλατα τὰ μελαγγολιχά, ποῦ ἀγαποῦν πάντα τοὺς ψυχροὺς καὶ γιονισμένους τόπους, ἐστόλιζαν τὰ πλάγια τοῦ βουνοῦ κ' ἡ λιγεραῖς δέξιαις ἐσκέπαζαν τῆς λαγκαδιαις μὲ τὸ γλωρό τους φύλλο.

'Ακόμη λίγων λεπτῶν περπατησιὰ κ' ἐφθάσαμε 'ς τὴν Στρούγγα, εἰς τὸ ζυγὸ τῆς βεμματιᾶς.

"Ο Κωτσαρῆς ὁ τσέλιγκος ἔκραζε νὰ μάσσουν τὰ σκυλιὰ κι' ὁ Μῆτσος ὁ λογιας ἐπιασε τὰ γαλινάρια.

— Γειά σας, γαρά σας, μπιστική!

— Καλῶς τὸν καπετάνιο!

"Ερρίξαν κάτω οἱ εὔζωνοι τῆς κάππαις κι' ἀπίστασαν τὰ δύπλα κατὰ γῆς νὰ πιοῦνε μιὰ σταλιά.

"Ο Κωτσαρῆς μᾶς ἔφερε γεμάτο οὕζο τὸ παχγοῦρι καὶ ἤπιε πρῶτος 'ς τὴν ύγειά μας.

— Καλῶς ώρισατε, παιδιά!

K' ἐπῆρε βόλτα τὸ παχγοῦρι.

— 'Εδῶ 'ς τὴν εἴζα τῆς δέξιᾶς νὰ φτιᾶστε τὰ γιατάκια, εἶπε ὁ Μῆτσος ὁ λογιας. Καὶ σὺ ρὲ Ντρίβη, πήγαινε κάτω 'ς τὴν Περδίας ὁ δρυσις νὰ φέρῃς κρύο νερό νὰ πιοῦμε.

"Εγώθηκε ὁ Ντρίβης μεσ' 'ς τὴν βεμματιὰ κι' οἱ ἄλλοι ἐπῆραν τοὺς μπαλτάδεις. "Εκοψαν δυσ-τρεῖς δέξιαις, κ' ἐφτιασαν ἔνα μανδρὶ ἀπὸ κλαδιὰ νὰ κάψουν τὸ ἀγέρι τὸ ψυχρό, ποῦ ἐκατέβαζαν ἡ κορυφαῖς.

"Μέσ' 'ς τὸ μανδρὶ ἐστρωσαν τὰ κλέφτικα γιατάκια ἀπὸ λατσούδια μαλακά.

Μπροστά ἀνάψυν τὴν φωτιά, ἀφ' οὗ κατέβασαν κορμούς ξε-
ρούς, ποῦ τους τραχοῦσαν πέντε ἀνδρες.

Σὲ λίγο πῆρε ή φλόγα δυὸς τρία μέτρα ἀψηλά, καὶ ἔλαμπε
τριγύρω τὸ λαγκάδι.

Ο μπιστικὸς μᾶς ἔφερε τὰ δυὸς σφαγτά. Οἱ εὔζωνοι τὰ πέ-
ρασαν 'ς τῆς σουθλαι; καὶ τᾶξαλχν ἀνάσηρα 'ς τὴν φωτιά. Τῶνα
ἀπὸ ὅῶ, τάλλο ἀπὸ 'κεῖ καὶ παρὰ πέρα γυριζαν τὰ κοκορέτσια.
Καθήσαμε τριγύρω 'ς τὴν φωτιά, ἀπάνω 'ς τὰ λατσούδια.

Τὰ πρόσκατα βοσκοῦσαν μέσ' 'ς τῆς βερματισίας. Γλυκὰ κι'
ἀνάσηρα ἀντιφωνοῦσαν τὰ κουδούνια 'Ο Κίσσεκός, μιὰ θεοσκό-
τεινη σκιὰ ἀπὸ τῆς γῆς τὰ κατακλείδια ὡς τὸν οὐρανό, 'σὰν
σκιάχτρο ἔγερνε ἀπὸ 'πάνω μᾶς κι' ἀπὸ τῆς φάγκης κατέβινε
τ' ἄερι μαλακό, μαλακό, ἀλλὰ ψυχρὸ καὶ παγερό.

'Η πυράδα τῆς φωτιᾶς, ποῦ θὰ τὴν ἔβλεπε ὅλος ὁ κόσμος ἀπὸ
κάτω, γίτανε ἔτσι αγαπητή.

'Εμαζευτῆκαν πιὸ σιμὰ ἀκόμη τὰ παιδιά, γωμένα μέσ' 'ς τῆς
χάππαις, ἐκάθισαν δυὸς ἀλλοι 'ς τὰ ψητὰ κι' ἐΚωτσαρῆς ἔφερνε
βολτα τὸ παγωῦρι.

— 'Ως ποῦ νὰ γίνουν τὰ σφαγτὰ δὲν λέτε, ὅρε παιδιά, κανένα
παρχμῦθι, εἰπε ὁ Μῆτσος ὁ λογίας.

— 'Ο Ντρίβας ξέσει, κύρ-λογία, πολλά, ποῦ εἶν ἀπ' τὸ Βελοῦχι.

— 'Αϊντε, φέ Ντρίβια, 'πέτο σου.

— 'Εγώ κύρ-λογία, θὰ πάω ψητὰ 'ς τὴν φάγη νὰ σκούξω
'σὰν τὸ λύκο. Νὰ ιδῆς νὰ γελασθοῦνε ὅλοι οἱ μπιστικοί, νὰ σκά-
σουν ἀπ' τὰ γέλοια.

— 'Αλήθεια, είνε λύκος μοναχὸς ὁ διαβολάνθρωπος, εἰπε ὁ δε-
κανέας.

Καὶ ὁ Ντρίβας ἐσηκώθηκε σιγὰ—σιγὰ ἀπὸ τὴν συντροφιὰ καὶ
χώθηκε εἰς τὸ σκοτάδι.

Σὲ λίγο ἀπ' τὴν φαγούλα πῆρε τοῦ λύκου τόσο καλὰ ὁ Ντρίβας
τὴν φωνή, ποῦ οἱ μπιστικοί ἀρρύσαν νὰ φωνάζουν ὅλοι ἀπὸ κάθε
μιὰ κοσφή, ὅπου είχαν τὰ καρασύλια.

— Χάι, γάι, γάι, γάι!

Κι' ἀντιλαλοῦσε ή βερματιὰ ὡς κάτω εἰς τὸ δάσος

— Σιγὰ καὶ τὸν ἐδιώξατε τὸ λύκο. εἰπε ὁ λογίας γελῶντας.

— 'Ορε τὸ σκυλί! κ' μένα μποροῦσε νὰ γελάσῃ, ἐπρόσθεσε
ὁ τσέλιγκας.

Καὶ ἐγελοῦσαν οἱ ἀνδρες γύρω 'ς τὴν φωτιά. ἐνῷ ἀντιλαλοῦσε
ἀκόμη τὸ φράγγι ἀπ' τῆς φωνακῆς τῶν μπιστικῶν.

— Στὸ Βελοῦχι, κύρ-λογία, τὸν φωνάζουν λύκο ὅλοι οἱ πα-
τριῶταις του.

— 'Αμ' σοῦ εῖν' αὐτὸς ἔνα ζουλάπι. Πρόσεχε, ὁ Γκάζι, σὺ μὴ σοῦ καῆ τὸ κοκορέτσι..

Καὶ ὁ λογίας ἔστριψε τὸ καμπυλωτὸ μουστάκι του, γιατὶ τὸν κτύπησε ἡ μυρουδιά.

— Σίσ. σ. σ. σ. . . . εἶπε ἔφανοι ὁ Κωτσαρῆς, γυρίζοντας πρὸς τὸ βουνό.

— Τί τρέγει, τσέλιγκα, καὶ μουρμουρίζεις; ἡρώτησε ὁ Μῆτσος ὁ λογίας.

— Ακοῦτε; . . . .

— Τί;

— Πάλι φωνάζει τὸ στοιχεῖο!

'Σὰν μουγκητό, 'σον ἀμανὲς λυπητερός, ώσταν παραπονιάρικο τραγοῦδι μᾶς ἥρχετο μία φωνὴ ἀπ' τὴν κορυφὴ τῆς ὄρχης.

— Τί λέεις, ὁ Γκάζι;

— Σᾶς λέγω, εἶνε τὸ στοιχεῖο.

— Μωρέ, τί στοιχεῖο μοῦ μελετᾶς. Ο Ντρίβιας τραγοῦδει.

— Όχι, κύρι λογία, δὲν εἶνε τοῦ Ντρίβια ἡ φωνή, εἶπε ὁ δεκανέας.

— Στάκα λοιπὸν νὰ ἴδης.

Καὶ ἡ λογίας σφύριζε δύο — τρεῖς φοραῖς μὲ τὴ σφυρίκτρα ποῦ εἶχε 'ς τὸ σελάχι, ἐν' ᾧ ἀντιλαλοῦσε τὸ φαράγγι ἀπὸ τοῦ δεκανέα τὴν φωνή.

— Ορέ, Ντρίβια, ὅρέ!

— Ο Ντρίβιας ἔφθασε ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν μεριὰ γελαστός.

— Εσὺ ἐτραγουδοῦσες ἔχει 'πάνω;

— Τὶ μπαίνει ὁ λύκος 'ς τὸ τραγοῦδι, εἶπε γελαστὸς ὁ Ντρίβιας.

— Κύτταξε τὸ γάχα, εἶπε ὁ λογίας. Βρέ έγώ σου μιλάω.

Πρόσεξε καλά. Τραγουδοῦσες ἔχει ἀπάνω:

— Όχι.

— 'Αμ' ποιὸς ἐτραγουδοῦσε τὸ λοιπόν.

— Ο Ντρίβιας ἐσήκωσε τοὺς ὄμοιους.

— Εννοια σου, βρὲ ψευτολύκο. Σὲ διορθώνω έγώ.

Ξάφνω ἀκούστηκε καὶ πάλι ἡ ἴδια ἡ φωνὴ 'ς τὴ σιγαλιὰ καὶ 'ς τὸ σκοτάδι.

Τώρα τὰ μάτια ὅλων μας ἐκφρωθήκανε 'ς τὸν Κωτσαρῆ.

— Ο τσέλιγκας ἐσταυροκοπήθη τρεῖς φοραῖς καὶ εἶπε μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή:

— Θεὸς σχωρέστ τονε τὸ βασιληγά, ποῦ καρτερεῖ τὰ παλληκάρια.

— Εσώπαχε γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ ἔπειτα μᾶς εἶπε πάλι:

— Βλέπετε ἔκεινη τὴν κορφὴ ἐδῶ σιμά, ὅπου σηκώνεται 'σὰν

χάστρο : 'Εκεῖ εἶνε ὁ πύργος ὁ παλῆὸς τοῦ βασιληᾶ, ποῦ κτίστηκε ἐδῶ καὶ τόσα χρόνια. Ρευμάνια κλεισοῦν τὴς πόρταις του καὶ ἄγρια χορτάρια φυτρώνουνε 'ς τοὺς τοίχους, ποῦ λέει καὶ τοὺς ἔκτισαν δράκοντες τοῦ παλῆοῦ καιροῦ. 'Η πέτραις ἐσάλεψαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ πέσαν ἡ καμάραις, μὰ τὰ θεμέλια κρατοῦν, γιατ' εἶνε στοιχειωμένα.

"Οταν οἱ Τούρκοι σκλάβωσαν τὴν χώρα, τοῦ βασιληᾶ ἔνα παιδί μὲ λίγα παλληκάρια ἐπῆρε τὰ βουνά. Νὰ μὴ χαθῆ ποτέ, εἰπε ὁ βασιλῆς, προτοῦ νὰ ξεψυγήσῃ, τὸ ματωμένο μου σπαθὶ καὶ ἡ χρυσῆ κορώνα.

Καὶ τὸ παιδί τοῦ βασιληᾶ μαζὶ μὲ τὰλλα φυλακτὰ ἐπῆρε τὰ βουνά.

'Η χώραις ἦσαν σκλάβαις 'ς τοὺς πασσάδες κ' ἡ ἐκκλησιαῖς ἐγείνανται τζαμιά. Μόνο ἀπάνω 'ς τὰ βουνὰ μποροῦσαν νὰ σωθοῦν τὰ δύο φυλακτὰ μαζὶ μὲ τοὺς τσελιγκάδες. Μὰ ἡ Τουρκιὰ ἤξερε πῶς δσφ ζῇ τὸ βασιλόπουλο καὶ λάμπει ἀπάνω 'ς τῆς χορφαῖς τὸ ματωμένο τὸ σπαθὶ καὶ ἡ χρυσῆ κορώνα τοῦ χριστιανοῦ τοῦ βασιληᾶ, ποτὲ ἡ χώραις του δὲν θὰ ἥτανε δικαῖη του. Κ' ἐπῆρον τὸ κατόπι τὸ βασιλόπουλο.

Πασσάδες μὲ ἀσκέρια, γιανίσαροι, κονιάροι γιὰ τὸ ἕρημο παιδὶ τοῦ βασιληᾶ ἐστήναντε καρτέρι.

'Εκαίγανε τὰ δάσην νὰ μὴ βρῆ ἵσκιο νὰ κοιμηθῆ κ' ἔρριχνανε φαρμάκι 'ς τὸ νερὸ κ' ἐσούθιζαν τοὺς τσελιγκάδες. Καὶ τὸ παιδὶ τοῦ βασιληᾶ ἐγύριζε ἀπὸ κορφὴ σὲ κορυφὴ κι' ἀπ' τῶνα βουνὸ 'ς τὸ ἄλλο.

"Ετσι περάσαντε χρόνια πολλά. Μακρὺὰ ἀπ' τὰ χρυσὰ παλάτια, τῆς ὅμμορφας τῆς πολιτείας καὶ τοὺς πρωτείνοντας του θησαυροὺς τώρα ἔνας διωγμένος βασιλῆς ζῇ μὲ τοὺς τσελιγκάδες καὶ τοὺς μπιστικούς.

Κάθε φορὰ ποῦ πρόβαλε ἡ ἀνοιξη 'ς τοὺς κάμπους κ' ἐλυώναντε τὰ γιόνια 'ς τὰ βουνὰ τὸ βασιλόπουλο τότε 'ς τοῦ Γέρω—"Ολυμποῦ τὴν κορφὴν καὶ πότε 'ς τοῦ Κισσάθου, ἀκαρτεροῦσε γιὰ νὰ ιδῇ, ἀς ἦνε κι ἀπὸ μακρυά, 'ς τὴ διάφανη τοῦ ηλίου ἀνατολὴ τὸ πατρικό του τὸ βασίλειο. Τὸ "Ἄγιον Όρος ἀπ'" ἐδῶ καὶ πέρα τῆς Πόλης τὰ βουνά μὲ τὰ χρυσὰ νησιά, τὸν Πίνδο μὲ τὰ "Αγραφα ἀπὸ 'κεῖ καὶ τοὺς σταυραστούς, ἐκεῖθε τὸ Βελοῦχι τὸ Ψηλό, τὴ Γκιώνα καὶ τὴ Λιάκουρα, τῆς Ρούμελης παρέκει τὰ βουνά ὡς πέρα 'ς τὸ Βοδιά.

Μὰ πάντα ἐρχότανε τὸ χελιδόνι μὲ ματωμένο τὸ φτερὸ καὶ τὴν οὐρὰ ψαλιδισμένη ἀπὸ τῆς Πόλης τὰ βουνά. Τὰ ἱάφια δὲν πήγαιναν 'ς τῆς βιούσαις γιὰ νερὸ καὶ ἡ λαρινίας ἔφευγαν θλιμ-

μέναις, γιατί ολα τὰ ἔσκιαζε ἡ σκλαβιά. Καὶ τὸ πτωχὸ τὸ βασιλόπουλο μὲ τὰ λίγα του τὰ παλληκάσια ἐκκοτεροῦσε μὲ ύπομονή, κρατῶντας τὸ ματωμένο τὸ σπαθί καὶ τὴ χρυσῆ κορώνα, μὲ τὸ δικαυτένιο τὸ σταυρό. τὴ μόνη του κληρονομιά.

"Οταν ἦρθε καὶ οἱ γιὰ νὰ πεθάνῃ ἐφώναξε οἱ θεοὶ τοῦ Βουνοῦ τοὺς μπιστικοὺς καὶ τὰ δικά του πολλά κάρια. Καὶ ἔδωσε διαταὴ ἀπάνω σ' ἑκείνη τὴν κορφὴν νὰ τοῦ κτίσουν ἕνα Πύργο. Ὁ Πύργος νὰ εἴνε ὀλόγυρα κλειστὸς καὶ 'ς τὴν αὐλὴν του θόλος. Καὶ κάτω ἀπὸ τὸ θόλωμα νὰ γείνῃ τὸ κιθεῖρο.

Μέρκαις καὶ νύκταις δουλευαν δῆλοι μαζὶ νὰ κτίσουν τὸν Πύργο. Καὶ ὅταν ἔγιναν ολα ἔτοιμα κ' ἐθεμελέωθη ὁ Πύργος, εἶπε ὁ διωγμένος βασιλῆς νὰ τὸν ἀκούσουν δῆλοι :

— Εἰς τὸ κιθεῖρο; Θάψτε με μαζὶ μὲ τὴν κορώνα καὶ πάρτε μόνο τὸ σπαθί. Ἡ κορώνα θὰ κρατῇ τὰ θέμεθλα τοῦ Πύργου στοιχειωμένα καὶ τὸ σπαθί θὰ σᾶς ἀνοίγῃ δρόμο 'ς τὸν ἔχθρο. Καὶ ὅταν ἡ ὅψη τοῦ σπαθίοῦ θὰ λάμψῃ μπρὸς 'ς τὴν Πόλι, οἱ σταυραετοὶ τοῦ Βουνοῦ θὰ φέρουν τὴν κορώνα ἔως τὴν 'Αγιὰ Σοφιά, νὰ τὴν ιδοῦνε οἱ ἔχθροι, νὰ φύγουν ἀπ' τὴν Πόλι!

'Επέθυνε ο διωγμένος βασιλῆς καὶ θάψτηκε 'ς τὸν Πύργο. Τὰ παλληκάρια πήραν τὸ σπαθί κ' ἐσκορπισθῆκαν 'ς τὰ βουνά κ' ἐπλήθυναν καὶ αὔξησαν. Τώρα κανεὶς δὲν ξέρει τὸ σπαθί ποῦ βρίσκεται καὶ τίνος γέρια μιὰ φορὰ 'ς τὴν Πόλι θὰ τὸ φέρουν. Μὰ ἡ κορώνα εἰν' ἔδω 'ς τὸν Πύργο ἀπὸ κάτω. Καὶ ὁ διωγμένος βασιλῆς κάθε φορὰ ποῦ ἄνοιξη προσβάλλει, φωνάζει ἀπὸ τὸ κιθεῖρο του τῆς νύκταις, ν' ἀντιλαχθῆσουν δῆλα τὰ βουνά, ν' ἀκούσουν τὰ παλληκάρια, νὰ θυμηθοῦντε τὸ σπαθί, νὰ θυμηθοῦν τὴν Πόλι. . . .

Κι' ὁ τσέλιγχος ὁ Κωτσαρῆς ἔκαμε πάλι τὸ σταυρό του.

— Θεὸς σχωρέσ' τονε τὸ βασιλῆ, ποῦ καρτερεῖ τὰ παλληκάρια!

— 'Απάνω δῆλοι, ὃς παιδιά, ἐφώναξε ὁ Μῆτσος ὁ λογίας. Πάρτε δαδιὰ 'ς τὰ γέρια σας νὰ πάμε γιὰ τὸν Πύργο

Τρεῖς ἄνδρες πήρανε δαδιὰ κι' ὁ Κωτσαρῆς ἐτράβηξε μπροστά, ποῦ ήξερε τὸ δρόμο.

'Επήραμε τὸν ἀνήφορο, μέσο' 'ς τάγρια ἔσουμάνια.

'Επρόγκ έχαν τὰ πρόσθατα 'σαν εἶδαν τὰ δαδιὰ καὶ τὰ σκυλιά μᾶς πήραν τὸ κατόπιν.

"Οταν ἐφτάσαμε 'ψηλὰ 'ς τὴν κορυφὴν ἐφάνηκε ὁ Πύργος μέσα 'ς τὴν λάμψι τῶν δρόμων, θεοπελέκητα λιθάρια ἀπ' ἔδω καὶ ἀγκωνάρια ἀπ' ἑκεῖ πελώρια, βράχη σὲ βράχους καρτεροῦσας καὶ μαυρισμέναις πέτραις.

Ἐδρασκελεύαμε τοῦ Πύργου τὴν κρεμισμένη τὴν καμάρα κ'
ἐμπήκαμε εἰς τὴν αὐλήν, ποῦ τὴν ἐσκέπαζαν χορτάρια.

Ἐγκασκε ὁ Πύργος ἀπὸ πάνω, κ' ἔλαυπαν τ' ἀστρα τούρα-
νοῦ, ὡσὰν καντυλια ἀνέσπερχ 'ς τοῦ βασιληᾶ τὸν τάφο.

— Δές μου τὸ σπλό, κὺρ λογία, εἰπε σιγὰ ὁ Κωτσαρῆς.

Κ' ἐκτύπησε μὲ τὸ κοντάκι μιὰ πλάκα ποῦ γίτανε 'ς τὴ
μέση τῆς αὐλῆς. Ἀντήγησε ὁ Πύργος ἀπὸ τὸ κτύπο μὲ μιὰ πα-
ράξενη βοή, σὰν νὰ ἔβγαινε ἀπ' τῆς γῆς τὰ φυλλοκάρδια.

— Ἄκουσε, εἴπε, κὺρ λογία. Ἐδῶ κοιμᾶται ὁ βασιλῆς.

Οἱ ἄνδρες ἔβγαλαν τότε τὰ φέτια κ' ἔκαναν ὅλοι τὸ σταυρό
τους. Καὶ μέσ' 'ς τὴ σιγαλίὰ τοῦ Πύργου ἀντήγησε ἀπ' ὅλους
μιὰ εὔχή :

— Θεὸς σγωρέσ' τὸ βασιληᾶ, ποῦ καρτερεῖ τὰ παλληκάρια!

Μὰ πότε οὐ βγοῦν τὰ παλληκάρια νὰ πάνι μὲ τὸ σπαθὶ 'ς τὴν
Πολι;

Αὔγουστος, 1896

A. Θ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πῶς βλέπεις δι μεθυσμένος.

— Μά, χριστιανί, στραδός είσαι; Δὲν βλέπεις πῶς εἶναι: ἄνθρωπος
μπροστά σου:

— Ισα-ΐσα μάλιστα σὲ βλέπω διπλό . . .

— ΑΥ, λοιπόν:

— . . . καὶ γῆστα νὰ περάσω ἀνάμεσα 'σ-οὺς δυό σας!